Evropski parlament
2014-2019

Dokument zasedanja

A8-0366/2016

2.12.2016

POROČILO

o dejavnostih Odbora za peticije za leto 2015
(2016/2146(INI))

Odbor za peticije

Poročevalka: Ángela Vallina

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽITEV 16

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU 28

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU 29

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o dejavnostih Odbora za peticije za leto 2015
(2016/2146(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o izidu posvetovanj Odbora za peticije,

– ob upoštevanju členov 10 in 11 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

– ob upoštevanju protokola št. 1 k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,

– ob upoštevanju protokola št. 2 k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,

– ob upoštevanju pomembnosti pravice do peticije in tega, da je Parlament takoj seznanjen s specifičnimi težavami evropskih državljanov in prebivalcev, kot določata člena 24 in 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

– ob upoštevanju člena 228 PDEU,

– ob upoštevanju člena 44 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah o pravici do naslovitve peticije na Evropski parlament,

– ob upoštevanju določb PDEU, ki zadevajo postopek za ugotavljanje kršitev, zlasti členov 258 in 260,

– ob upoštevanju členov 52 in 216(8) Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A8-0366/2016),

A. ker je namen letnega poročila o dejavnostih Odbora za peticije predstaviti analizo peticij, prejetih v letu 2015, in odnosov z drugimi institucijami ter pripraviti pregled ciljev, doseženih v letu 2015;

B. ker je bilo v letu 2015 prejetih 1431 peticij, kar je skoraj 47 % manj kot v letu 2014, ko je Parlament prejel 2714 peticij, pri čemer jih je bilo 943 dopustnih; od tega je bilo hitro pregledanih in zaključenih 424 peticij, njihovi vlagatelji pa so bili ustrezno obveščeni o vprašanju, ki jih je zadevalo, medtem ko je 519 peticij še odprtih za razpravo v Odboru za peticije; ker je bilo za 483 peticij ugotovljeno, da so nedopustne;

C. ker je število prejetih peticij skromno v primerjavi s skupnim prebivalstvom Evropske unije, kar kaže, da velika večina državljanov in prebivalcev EU na žalost še ni seznanjena s pravico do peticije ali o njeni morebitni koristnosti kot sredstva, s katerim lahko evropske institucije in države članice opozorijo na vprašanja in pereče težave, ki jih zadevajo in spadajo na področje delovanja Unije;

D. ker je bilo leta 2015 483 označenih za nedopustne in še vedno v veliki meri ni jasno, za katera področja je EU pristojna, kar je razvidno iz velikega števila prejetih nedopustnih

peticij (33,8 %); ker bi bilo treba za izboljšanje tega položaja spodbujati in izboljšati komunikacijo z državljani ter razložiti različna področja pristojnosti – na evropski, nacionalni in lokalni ravni;

E. ker se vsaka peticija obravnava in preuči skrbno, učinkovito in pregledno;

F. ker so vlagatelji peticij običajno državljani, ki se zavzemajo za zagotavljanje človekovih pravic ter izboljšave in za blaginjo naših družb v prihodnosti; ker lahko izkušnje teh državljanov s sprejetjem njihovih peticij bistveno vplivajo na izoblikovanje njihovega mnenja o evropskih institucijah in spoštovanju pravice do peticije, določene s pravom Evropske unije;

G. ker je Evropski parlament edina neposredno voljena institucija Evropske unije, pravica do peticije pa državljanom omogoča, da izvoljene predstavnike opozorijo na teme, ki so zanje pomembne; ker Odbor za peticije zaenkrat žal še nima zadostnih preiskovalnih zmogljivosti;

H. ker morajo v skladu s Pogodbo o Evropski uniji institucije, organi, uradi in agencije Unije zaradi spodbujanja dobrega upravljanja in zagotovitve sodelovanja civilne družbe pri svojem delu kar najbolj upoštevati načelo javnosti delovanja;

I. ker mora biti pravica do peticije ključni element participativne demokracije, v kateri je pravica vsakega državljana, da se neposredno vključuje v demokratično življenje Unije, učinkovito zaščitena; ker bi moralo resnično demokratično in participativno upravljanje zagotavljati popolno preglednost, učinkovito varstvo temeljnih pravic in praktično vključevanje javnosti v postopke odločanja; ker peticije Evropskemu parlamentu omogočajo, da prisluhne državljanom, jim posreduje informacije ter jim pomaga pri reševanju jihovih težav, druge institucije EU in institucije držav članic pa spodbujajo, naj v zvezi s temi vprašanji storijo vse, kar je v okviru njihovih pristojnosti; ker je treba na podlafi tej peticij ocenjevati vpliv evropske zakonodaje na vsakdanje življenje prebivalcev EU;

J. ker je zaradi nedavnih dogodkov v Združenem kraljestvu, begunske humanitarne krize, zelo hudega socialnega in gospodarskega vpliva varčevalnih ukrepov, nezmožnosti rešitve finančne krize na način, da bi vsem državljanom omogočili svobodno in dostojno življenje ter v celoti zaščitili njihove temeljne pravice, ter porasti ksenofobije in rasizma na celotnem ozemlju Evropi omajalo zaupanje v sistem in v celotni evropski projekt; ker je Odbor za peticije pristojen za izvajanje in krepitev konstruktivnega dialoga z državljani in prebivalci EU, kar je ogromen izziv;

K. ker lahko Odbor za peticije državljanom najbolje pokaže, kaj Evropska unija dela zanje in katere rešitve lahko zagotovi na evropski, nacionalni in lokalni ravni; ker lahko Odbor za peticije opravi bistveno delo s tem, da pojasni in po možnosti dokaže uspehe in koristi evropskega projekta;

L. ker bi morala pravica do peticije izboljšati zmožnost Evropskega parlamenta, da se odzove na težave, ki so povezane predvsem z uporabo in prenosom prava EU, in pripomore k iskanju rešitev zanje; ker so peticije dragocen vir informacij iz prve roke o izkušnjah državljanov, ki so v pomoč pri odkrivanju morebitnih kršitev in pomanjkljivosti pri izvajanju zakonodaje EU na nacionalni ravni, ki ga spremlja

Komisija v vlogi varuhinje pogodb; ker so peticije, ki temeljijo na področjih delovanja EU in izpolnjujejo merila dopustnosti, temeljno orodje za zgodnje odkrivanje poznega prenosa in dejanskega izvrševanja zakonodaje EU v državah članicah; ker se lahko državljani EU s peticijami pritožijo zaradi neizvajanja zakonodaje EU in prispevajo k odkrivanju kršitev zakonodaje EU;

M. ker so torej peticije zelo pomembne za zakonodajni postopek, saj drugim odborom Evropskega parlamenta prinašajo koristne in neposredne informacije za oblikovanje zakonodaje na njihovih področjih; ker za peticije ni pristojen samo Odbor za peticije, temveč bi morali na tem področju sodelovati vsi odbori Evropskega parlamenta;

N. ker lahko državljani in prebivalci EU s peticijami opozorijo na nepravilno izvajanje zakonodaje EU, tako da s svojimi informacijami dragoceno prispevajo k ugotavljanju kršitev pravnega reda EU;

O. ker so lahko peticije poleg tega, da zagotavljajo zadevne povratne informacije o uporabi veljavne zakonodaje, tudi v pomoč pri odkrivanju vrzeli v zakonodaji EU in analizi učinkov pomanjkanja predpisov na nekaterih področjih, zato so lahko povod za nadaljnje zakonodajne ukrepe;

P. ker je Odbor za peticije v večji meri uporabljal posebne instrumente, ki jih ima kot odbor na voljo, kot so vprašanja za ustni odgovor in kratke resolucije, s katerimi je opozoril na različna vprašanja, ki zadevajo državljane, ali je posredoval vprašanja in resolucije v obravnavo na plenarnem zasedanju Parlamenta, na primer resolucije o hipotekarni zakonodaji in tveganih finančnih instrumentih v Španiji ali o največji koristi otroka v Evropi;

Q. ker so bile peticije državljanov v letu 2015 obravnavane hitreje in učinkoviteje, poleg tega se je tudi skrajšal čas pošiljanja dopisov vlagateljem peticij, za kar se je izjemno prizadeval sekretariat;

R. ker vlagatelji peticij dejavno prispevajo k delovanju odbora, saj njegovim članom zagotavljajo dodatne informacije iz prve roke, pa tudi Komisiji in prisotnim predstavnikom držav članic; ker vlagatelji peticij s sodelovanjem v razpravah in vlaganjem peticij s podrobnejšimi informacijami prispevajo k vzpostavitvi tekočega in konstruktivnega dialoga s poslanci Evropskega parlamenta in z Evropsko komisijo; ker se je v letu 2015 posvetovanj Odbora za peticije udeležilo in v njih sodelovalo 191 vlagateljev peticij; ker se ta številka morda zdi razmeroma majhna, vendar je treba opozoriti, da se seje Odbora za peticije prenašajo, kar vlagateljem peticij omogoča, da razpravam sledijo neposredno, tako v realnem času kot pozneje prek video prenosa po internetu;

S. ker je bila sprejeta posebna metoda za obravnavo peticij na temo dobrobiti otrok, 17. septembra 2015 pa je bila na to temo ustanovljena posebna delovna skupina, pri čemer je bila Eleonora Evi izvoljena za njeno predsednico;

T. ker vložitev peticije pogosto sovpada z vložitvijo pritožbe na Evropsko komisijo, s čimer se lahko sproži postopek za ugotavljanje kršitev; ker je Evropski parlament leta 2015 Komisijo s peticijami in vprašanji opozoril na pomanjkljivosti, kar zadeva način izvajanja in uveljavljanja nekaterih zakonov EU v posameznih državah članicah;

U. ker je zaradi teh peticij prišlo do pritožb na področju varstva okolja; ker je Komisija Finski poslala uradni opomin glede prenosa direktive o dostopu javnosti do informacij o okolju; ker je Komisija v petih drugih primerih na področju okolja vzpostavila dvostranske dialoge z državami članicami, ki jih je to zadevalo; ker so bili primeri povezani s plinom iz skrilavca, upravljanjem volkov, nepravilno uporabo direktive o strateški okoljski presoji in skladnostjo nacionalne zakonodaje z zahtevami direktive o dostopu javnosti do informacij o okolju;

V. ker so peticije državljanov zadevale tudi področje pravosodja in pravosodnega sodelovanja, pri čemer je Komisija v enem primeru na podlagi peticije vzpostavila dvostranski dialog z državo članico glede omejitev spremembe imena po poroki;

W. ker je Komisija z različnimi državami članicami na podlagi več peticij sprožila več dvostranskih pogovorov o davkih na nepremičnine in lokalnem stanovanjskem davku, ki ga plačujejo študenti;

X. ker namerava Komisija okrepiti izvajanje zakonodaje EU na podlagi prenosa in stalnega spremljanja skladnosti nacionalne zakonodaje; ker je Komisija napovedala, da bo sprejela ustrezne ukrepe, vključno z novimi primeri v okviru sistema EU Pilot in postopki za ugotavljanje kršitev, ko bo zaznala morebitne kršitve zakonodaje EU;

Y. ker se z vključitvijo Evropskega parlamenta v te postopke izvaja dodatni nadzor preiskovalnega dela pristojnih institucij EU; ker se obravnavanje nobene peticije ne bi smelo zaključiti v času preiskovalnega dela Komisije;

Z. ker Komisija v letnih poročilih o spremljanju uporabe prava Evropske unije objavi ukrepe, povezane s kršitvami prava Unije, ter v obliki sporočil za javnost objavi informacije o postopkih za ugotavljanje kršitev; ker je mogoče do teh sklepov o kršitvah dostopati v zbirki podatkov Komisije na spletni strani europa.eu; ker bi podrobnejše informacije Komisije o primerih, povezanih s peticijami, v njenih nastopih v Odboru za peticije prispevale k večji preglednosti in tesnejšemu sodelovanju med Komisijo in Parlamentom;

AA. ker glavne teme, na katere opozarjajo vlagatelji peticij, zajemajo široko paleto vprašanj, kot so varstvo okolja (zlasti čiščenje odpadnih voda, ravnanje z odpadki, upravljanje povodja, iskanje in črpanje plina ali ogljikovodikov), kršitve pravic potrošnikov, delovanje pravosodja (zlasti pravic skrbništva nad mladoletnimi), temeljne pravice (zlasti pravice otrok, invalidov in manjšin), prost pretok ljudi, diskriminacija, priseljevanje, zaposlovanje in dobrobit živali;

AB. ker spletni portal Odbora za peticije, ki je bil vzpostavljen ob koncu leta 2014, deluje, vendar še ni dokončno oblikovan; ker se želi na omenjenem portalu državljanom in prebivalcem EU zagotoviti elektronsko orodje za vlaganje peticij in stalno spremljanje njihove obravnave ter elektronsko podpisovanje lastnih peticij in podporo drugim vlagateljem peticij na teme, ki jih zanimajo; ker so bile tudi leta 2015 pomanjkljivosti pri delovanju nekaterih osnovnih funkcij, na primer iskalnikov, kar je do nedavnega ogrožalo vlogo portala kot interaktivnega prostora za izmenjave med državljani; ker je bila ta težava končno odpravljena;

AC. ker je namen portala izboljšati preglednost in interaktivnost postopka obravnave peticij

ter upravno učinkovitost v korist vlagateljev, poslancev in širše javnosti; ker pri izvedbi druge faze projekta, namenjene predvsem izboljšanju administrativne obravnave peticij, pa tudi omogočanju vlagateljem peticij in njihovim podpornikom, da peticije spremljajo v realnem času, v letu 2015 ni bilo doseženega bistvenega napredka, čeprav bi morala biti v skladu s prvotnim načrtom ta faza do takrat že zaključena;

AD. ker so zaporedne zamude v poznejših fazah projekta ustvarile dodatno delovno obremenitev v sekretariatu Odbora za peticije, ker je treba ustrezne datoteke v različne podatkovne zbirke vnesti ročno; ker nekatere peticije še vedno niso bile vnešene in so bile doslej na portal vključene zgolj peticije, prejete v letu 2013, 2014 in 2015, trenutno pa poteka delo za vnos peticij, prejetih leta 2016;

AE. ker so bile odpravljene nekatere pomanjkljivosti, natančneje pri funkciji iskanja in obravnavi zaupnosti vlagatelja, in ker v skladu z načrtom za drugo polovico leta 2016 potekajo prizadevanja za odpravo obstoječih vrzeli in izboljšanje prepoznavnosti te storitve med državljani;

AF. ker dopustnost peticij temelji na merilih iz člena 227 PDEU; ker pojem področja dejavnosti Unije zajema bistveno več kot le dejavnosti z dolgega seznama pristojnosti; ker je lahko odločitev o nedopustnosti predmet sodne presoje, če se ne utemelji ustrezno v skladu s temi merili;

AG. ker so za zagotovitev pravilnega izvajanja zakonodaje EU v državah članicah v prvi vrsti pristojna nacionalna sodišča; ker je v zvezi s tem postopek predhodnega odločanja Sodišča Evropskih skupnosti za nacionalna sodišča koristno orodje; ker se ta postopek v nekaterih državah članicah malo oziroma sploh ne uporablja; ker so peticije alternativno in neodvisno sredstvo za preiskave in preverjanje skladnosti z zakonodajo EU, zato se ta dva alternativna postopka ne bi smela medsebojno izključevati;

AH. ker bi morala biti evropska državljanska pobuda pomembno orodje, ki državljanom omogoča neposredno sodelovanje v procesu oblikovanja politik EU, in je treba izkoristiti ves njen potencial, pri tem pa zagotoviti, da bodo državljani v celoti in pravočasno obveščeni o zadevah, ki so v pristojnosti EU in držav članic; ker bi bilo treba državljane bolje obveščati o glavnih razlikah med evropsko državljansko pobudo in pravico do peticije; ker je Parlament zlasti odgovoren za to, da bo ta instrument zares uspešen; ker so organizacije, ki vlagajo evropske državljanske pobude, na javni predstavitvi 22. februarja 2015 na splošno menile, da je treba za doseganje boljših rezultatov na področju udejstvovanja državljanov odpraviti administrativne ovire;

AI. ker Odbor za peticije meni, da je treba tri leta po začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. 211/2011 (veljati je začela 1. aprila 2012) oceniti njeno izvajanje, da bi odkrili morebitne pomanjkljivosti in predlagali ustrezne konkretne rešitve za hiter pregled ter s tem izboljšali njeno izvajanje;

AJ. ker je bil leta 2015 zaradi obsega dela Odbora za peticije opravljen samo en obisk za ugotavljanje dejstev v zvezi s preiskavo peticij, ki so bile obravnavane v letu 2015; ker je obisk za ugotavljanje dejstev v Združenem kraljestvu 5. in 6. novembra 2015 v zvezi z vprašanjem posvojitve brez soglasja staršev članom delegacije omogočil boljše razumevanje razmer, saj so lahko o problemu razpravljali s predstavniki različnih institucij Združenega kraljestva, ki sodelujejo pri njegovem reševanju;

AK. ker so bili leta 2016, ko se je obseg dela zmanjšal na običajno raven, opravljeni trije obiski za ugotavljanje dejstev v zvezi s preiskavami peticij, obravnavanimi v letu 2016; ker so navedeni obiski posebna pravica odbora in bistveni del njegovega dela, ki vključuje stike z vlagatelji peticij in organi v zadevnih državah članicah; ker člani teh delegacij enakopravno sodelujejo v vseh dejavnostih, tudi pri pripravi končnega poročila;

AL. ker ima Odbor za peticije pristojnosti tudi v zvezi z delovanjem urada evropskega varuha za človekove pravice, ki preiskuje pritožbe državljanov in prebivalcev EU v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi v institucijah in organih EU, o tem pa na osnovi varuhovega poročila pripravi tudi svoje letno poročilo;

AM. ker je varuhinja človekovih pravic Emily O'Reilly 26. maja 2015 predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu predstavila letno poročilo za leto 2014, 23. junija 2015 pa je svoje poročilo predstavila na seji Odbora za peticije, ki je pristojen za odnose z njeno institucijo;

AN. ker je Odbor Evropskega parlamenta za peticije član Evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki vključuje nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic, odbore za peticije in podobne organe držav članic Evropske unije, držav kandidatk za članstvo v EU in drugih držav evropskega gospodarskega prostora in/ali schengenskega območja; ker je Odbor za peticije polnopravni član te mreže, ki jo trenutno sestavlja 94 uradov v 36 državah;

AO. ker je vsaka peticija temeljito preučena in obravnavana, vsak vlagatelj pa mora prejeti odgovor v razumnem roku;

AP. ker bi morali imeti vsi vlagatelji peticij možnost, da svoje zadeve neposredno predstavijo Odboru za peticije;

1. poudarja, da mora pravica do peticije okrepiti zmožnost odzivanja Evropskega parlamenta in prispevati k reševanju težav, povezanih predvsem s prenosom in izvajanjem zakonodaje EU, saj peticije, ki temeljijo na področjih delovanaja EU in izpolnjujejo merila dopustnosti koristen vir informacij za ugotavljanje morebitnih kršitev pri izvajanju zakonodaje EU; poziva Komisijo, naj v večji meri uporablja svoja pooblastila pri zagotavljanju učinkovitega izvajanja zakonodaje EU, na primer s hitrejšo uporabo postopka za ugotavljanje kršitev iz členov 258 in 260 PDEU;

2. poudarja, da Odbor za peticije z delom, ki ga opravlja, prisluhne težavam državljanov in jih pomaga reševati; meni, da lahko peticije prispevajo k boljši oceni učinka zakonodaje EU na vsakdanje življenje ljudi, saj deluje kot most med državljani in institucijami;

3. poudarja, da ima Odbor za peticije priložnost, da vzpostavlja iskren in koristen dialog z državljani ter da tesneje poveže institucije EU in njene državljane, kar je izjemen izziv; ugotavlja, da bi moral s tem prispevati k spodbujanju participativne demokracije; meni, da je za uresničitev tega namena bistveno, da se zagotovi ustrezen odziv na peticije, tako v časovnem smislu kot z vidika kakovosti odgovorov;

4. želi opomniti, da je treba spoštovati enako in sorazmerno zastopanost narodnosti vlagateljev v javnih razpravah v odboru; meni, da bi bilo treba spodbujati ustrezno in

pravično zastopanost vseh držav članic v javnih razpravah odbora, s čimer bi okrepili njegovo evropsko razsežnost;

5. poudarja, da so peticije pomembne tudi za zakonodajni postopek, saj omogočajo ugotavljanje obstoječih vrzeli in pomanjkljivosti pri prenosu zakonodaje Unije in drugim odborom Evropskega parlamenta prinašajo koristne in neposredne informacije za oblikovanje zakonodaje na njihovih področjih; pozdravlja večje sodelovanje Odbora za peticije z drugimi parlamentarnimi odbori ter večjo prisotnost zadev, povezanih s peticijami, na plenarnih zasedanjih; meni, da za peticije ni pristojen samo Odbor za peticije, temveč bi morali na tem področju delovati vsi odbori Evropskega parlamenta; pozdravlja namero o vzpostavitvi neformalne mreže za peticije v Parlamentu, v katero bi bili vključeni predstavniki vseh parlamentarnih odborov, da bi zagotovili neprekinjeno in učinkovito usklajevanje pri delu v zvezi s peticijami; meni, da mora mreža omogočiti boljše razumevanje vloge peticij v okviru parlamentarnega dela ter krepiti sodelovanje med odbori pri vprašanjih, na katera opozarjajo vlagatelji peticij; poziva vse pristojne parlamentarne odbore, naj se ustrezno posvetijo peticijam, ki so jim bile posredovane, in naj si ustrezno prizadevajo, da bi prispevali informacije, potrebne za pravilno obravnavo peticij;

6. priznava, da ima tudi Evropski parlament bistveno politično vlogo pri izvrševanju ukrepov Komisije, saj nadzoruje letna poročila o spremljanju izvajanja prava EU in sprejema ustrezne parlamentarne resolucije; poziva Komisijo, naj upošteva resolucije Parlamenta, ki jih je vložil odbor PETI in v katerih opozarja na nekatere vrzeli pri uporabi in izvajanju zakonodaje EU na podlagi peticij, poziva pa jo tudi, naj sprejme ustrezne ukrepe in Parlamentu poroča o nadaljnjih ukrepih, ki jih bo sprejela; poziva Svet in Parlament, naj sprejmeta posebne ukrepe v zvezi s sprejetjem Uredbe št. 2013/0140/COD o izvzetju mušice Drosophile melanogaster iz veterinarskih pregledov na zunanjih mejnih prehodih EU, kot so predlagali dobitniki Nobelove nagrade (profesorji biokemije) v peticiji št. 1358/2011;

7. je zadovoljen, da se je v letu 2015 skrajšal čas obravnave peticij, vendar meni, da je treba sekretariatu Odbora za peticije nemudoma dodeliti več tehničnih in kadrovskih virov, da bi zagotovili skrbno in kakovostno obravnavo peticij v še krajšem času;

8. še vedno meni, da je treba zlasti zagotoviti, da vlagatelji prejmejo skrbno obrazložitev v zvezi z odločitvami o nedopustnosti ali zaključku njihovih peticij zaradi neutemeljenosti;

9. ugotavlja, da si Komisija prizadeva in sodeluje v postopku obravnave peticij ter na nove peticije, ki jih posreduje Parlament, odgovarja v najkrajšem možnem času; ugotavlja, da so odgovori Komisije večinoma podrobni in zajemajo peticije, ki so v njeni pristojnosti; vendar opozarja, da Komisija v odgovorih na peticije, v zvezi s katerimi je zaprošena za pregled zaradi spremembe statusa ali okvira peticij, pogosto ne doda novih informacij; obžaluje primere, ko se Komisija osredotoča predvsem na postopkovne vidike in ne posega v bistvo vprašanja; želi opomniti Komisijo, da se lahko peticije, v katerih vlagatelji opozarjajo na morebitne kršitve zakonodaje EU, zaključijo šele po ustrezni analizi; ugotavlja, da Komisija na seje Odbora za peticije pošilja na splošno pristojne uradnike, saj je kakovost splošne obravnave peticij večja, če na razpravah Komisijo zastopajo najvišji uradniki; obžaluje, da se Komisija v odgovorih, ki jih poda na sejah

odborov, na splošno omejuje na vsebino uradnega odgovora, ki ga pošlje odboru, in ne prispeva novih ali relevantnih informacij, s katerimi bi omogočila rešitev obravnavanih vprašanj; ugotavlja, da se pisni odgovori resno upoštevajo, kot tudi pojasnitve, podane na ustnih razpravah Odbora za peticije;

10. meni, da bi morala Komisija kot varuhinja Pogodb, zlasti na področju okoljske politike, storiti več kot le formalno pregledati skladnost postopka ter se bolj osredotočiti na samo vsebino glavne teme; želi opomniti na previdnostno načelo in temeljni duh okoljske zakonodaje EU, namreč preprečiti nepopravljivo škodo na ekološko občutljivih območjih, in poziva Komisijo, naj sprejme ustrezen pristop za uporabo svojih pooblastil in pristojnosti na predhodni podlagi;

11. v prihodnje bo dosledneje skrbel za zagotovitev, da bo Komisija Parlamentu redno poročala o napredovanju postopkov za ugotavljanje kršitev, ki so bili sproženi zoper posamezne države članice, da bi olajšali sodelovanje in omogočili obveščanje vlagateljev peticij o napredovanju obravnave v zgodnji fazi;

12. meni, da bi morala Komisija zaradi preglednosti, v duhu lojalnega sodelovanja med različnimi institucijami EU in v skladu z okvirnim sporazumom o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo Parlamentu na podlagi zahteve posredovati povzetek posameznih primerov, povezanih s postopki EU Pilot, če bo to potrebno; opozarja na predhodne zahteve Odbora za peticije za omogočanje dostopa do sistema EU Pilot in dokumentov o postopkih za ugotavljanje kršitev, saj so peticije pogosto povod za začetek takih postopkov; ponovno poziva Komisijo, naj Odbor za peticije obvešča o poteku postopkov za ugotavljanje kršitev, ki so neposredno povezani s peticijami; priznava, da je treba zagotoviti čim večjo preglednost pri objavi informacij v zvezi s postopki v okviru Pilot EU in postopki za ugotavljanje kršitev, ki so že zaključeni;

13. meni, da je treba pravočasno zagotoviti Parlamentu ustrezne informacije glede postopkov za ugotavljanje kršitev, pridobljene v okviru preiskav v zvezi s peticijami, in še posebej na zahtevo Odbora za peticije;

14. meni, da je bistveno okrepiti sodelovanje z nacionalnimi parlamenti in njihovimi pristojnimi odbori ter vladami držav članic, predvsem za zagotovitev, da bodo ustrezni in pristojni organi peticijo obravnavali; ponovno poziva k vzpostavitvi strukturiranega dialoga z državami članicami v obliki rednih srečanj z ustreznimi odbori nacionalnih parlamentov; pozdravlja udeležbo delegacije odbora za peticije nemškega Bundestaga na seji Odbora za peticije 4. maja 2015; spodbuja predstavnike držav članic ter ustreznih lokalnih in/ali regionalnih organov k udeležbi na sejah Odbora za peticije; ponovno poudarja, da se morajo sej in predstavitev Odbora za peticije udeležiti predstavniki Sveta in Komisije;

15. priznava vpliv učinkovite uporabe prava EU na krepitev verodostojnosti institucij EU; želi opomniti, da je pravica do peticije, zagotovljena z Lizbonsko pogodbo, pomemben element evropskega državljanstva in resničen mehanizem za spremljanje uporabe prava EU in ugotavljanje morebitnih vrzeli pri njegovem izvajanju; poziva Odbor za peticije, naj vzpostavi redna srečanja z nacionalnimi odbori za peticije, da se krepi seznanjenost o skrbeh evropskih državljanov v EU in v državah članicah ter da se z boljšo pripravo evropske zakonodaje in njenega izvajanja dodatno krepijo njihove pravice;

16. ponavlja poziv iz poročila o dejavnostih Odbora za peticije v letu 2013[1] k vzpostavitvi okrepljenega strukturiranega dialoga z državami članicami, in sicer s pripravo rednih sej s člani nacionalnih odborov za peticije ali drugih pristojnih organov; poziva države članice, naj upoštevajo priporočila iz poročila misije za ugotavljanje dejstev in dialogov;

17. izraža zadovoljstvo, ker je leta 2015 191 državljanov svoje peticije neposredno predstavilo Odboru za peticije; opozarja na možnost uporabe videokonferenc ali drugih sredstev, ki bi vlagateljem peticij omogočili dejavno udeležbo pri delu Odbora za peticije, tudi kadar ne morejo biti fizično navzoči, in to spodbuja;

18. ugotavlja, da Evropska komisija restriktivno in ozko razlaga člen 51(1) Listine EU o temeljnih pravicah, ki med drugim določa, da se listina uporablja za države članice samo, ko izvajajo pravo Unije; ugotavlja, da člen 51(2) Listine določa, da Listina „ne razširja področja uporabe prava Unije preko pristojnosti Unije“; poziva k širši razlagi področja uporabe Listine in k ponovni oceni pomembnosti tega člena v prihodnjih revizijah Listine in Pogodb; poudarja, da državam članicam nič ne preprečuje, da bi določbe Listine dosledno izvajale v svojih nacionalnih zakonodajah, s čimer bi zagotovile varstvo temeljnih pravic svojih državljanov vzporedno z izvajanjem prava Unije, in jih želi opomniti, da jih zavezujejo tudi druge mednarodne obveznosti;

19. obžaluje, da vlagatelji peticij še vedno niso ustrezno obveščeni o razlogih, zakaj se peticije označijo za nedopustne;

20. obžaluje, da Komisija restriktivno in ozko razlaga člen 51(1) Listine EU o temeljnih pravicah, ki določa, da se „določbe te listine [...] uporabljajo za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije“; opozarja, da pričakovanja državljanov zaradi člena 51 Listine pogosto presegajo to, kar pravne določbe te listine dejansko omogočajo, in so pogosto neizpolnjena, prav zaradi te ozke in restriktirvne razlage; poziva Komisijo, naj sprejme nov pristop, bolj prilagojen navedenim pričakovanjem;

21. obžaluje, da državljani Poljske in Združenega kraljestva še vedno niso zaščiteni z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah;

22. poudarja, da sta bili januarja 2015 dve poslanki imenovani za predstavniški članici Odbora za peticije v okviru Konvencije OZN o pravicah invalidov ter sta se 27. in 28. avgusta 2015 v Ženevi udeležili obravnave predhodnega poročila EU in odbora OZN za pravice invalidov; opozarja na pomembno neprekinjeno delo, ki ga Odbor za peticije opravlja v okviru izvajanja Konvencije OZN o pravicah invalidov; ustrezno upošteva, da je bilo leto 2015 zelo pomembno, saj je organ Združenih narodov prvič pregledal izvajanje obveznosti na področju človekovih pravic v EU; izraža zadovoljstvo, da je imel odbor Združenih narodov priložnost prisluhniti vsem podrobnostim o nalogah varstva Odbora za peticije; poudarja, da je začel Odbor za peticije v postopek obravnave peticij vključevati sklepne ugotovitve Odbora Združenih narodov za pravice invalidov[2]; izraža zadovoljstvo, da je javna predstavitev „Protection

[1] Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0204.
[2] Sprejeto na štirinajstem zasedanju odbora OZN (od 17. avgusta do 4. septembra 2015); glej: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2fC%2fEU%2fCO%

of the rights of people with disabilities, from the perspective of petitions received“ (Varstvo pravic invalidov z vidika prejetih peticij), ki jo je 15. oktobra 2015 organiziral Odbor za peticije, dosegla visoko stopnjo dostopnosti; opozarja na pomen zaključkov raziskave, ki jo je naročil tematski oddelek C Evropskega parlamenta, z naslovom „The Protection Role of the Committee on Petitions in the Context of the Implementation of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities“ (Vloga varstva pravic Odbora za peticije v okviru izvajanja Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov); meni, da mora Odbor za peticije še naprej organizirati dogodke v zvezi s peticijami na področju invalidnosti; poziva k povečanju zmogljivosti Odbora za peticije in njegovega sekretariata, da bi lahko odbor ustrezno izpolnjeval svojo funkcijo varstva; poziva k imenovanju pooblaščenega uradnika, ki bo pristojen za obravnavo vprašanj, povezanih z invalidnostjo; ugotavlja, da si je odbor v letu 2015 bistveno prizadeval za nadaljnje ukrepanje na področju invalidnosti v zvezi s posebnimi temami, kot je na primer ratifikacija Marakeške pogodbe, odprava blokade direktive o preprečevanju diskriminacije, oprostitev carinskih dajatev za nekatere izdelke, namenjene spodbujanju izobraževanja, znanosti ali kulture med invalidi ali družinskimi negovalci;

23. poziva, naj se na ravni EU čim prej ratificira Marakeška pogodba o olajšanem dostopu do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja, ne glede na spor o pristojnosti pred Sodiščem Evropske unije; opozarja, da je odbor OZN za pravice invalidov v svojih sklepnih ugotovitvah septembra 2015 opozoril na nekatere pomanjkljivosti v EU v zvezi z doslednim izvajanjem konvencije o pravicah invalidov; ugotavlja, da mora EU čim prej sprejeti evropski akt o dostopnosti v dopolnjeni različici, da bi zajel učinkovite in dostopne mehanizme za izvrševanje in pritožbe; ugotavlja tudi, da je treba ločiti vloge Komisije, tako da se jo izloči iz okvira za neodvisno spremljanje, s čimer bi zagotovili, da bodo v tem okviru na voljo ustrezna sredstva za izvajanje njegovih funkcij;

24. poudarja, da so teme peticij, na katere opozarjajo državljani, raznolike, saj zadevajo na primer temeljne pravice, otroško skrbstvo, pravice invalidov, pravice pripadnikov manjšin, pravice otrok, notranji trg, okoljsko pravo, delovna razmerja, migracijsko politiko, trgovinske sporazume, javno zdravstvo, promet, pravice živali in diskriminacijo;

25. poudarja, da so peticije v zvezi s pravicami otrok posebej občutljivega značaja, saj zahtevajo takojšen in ustrezen odziv na pomisleke vlagateljev peticij, obenem pa je treba upoštevati otrokove koristi, in sicer z obiski za ugotavljanje dejstev, ki jih lahko Odbor za peticije izvede v okviru obravnave peticij;

26. meni, da so javne predstavitve zelo pomemben način za temeljitejšo obravnavo težav, na katera opozarjajo vlagatelji peticij in ki sodijo na področja dejavnosti EU, pa tudi splošnih vidikov delovanja EU in s tem povezanih glavnih pomanjkljivosti; želi opozoriti na javne predstavitve z dne 26. februarja 2015 v Odboru za ustavne zadeve o evropski državljanski pobudi, 23. junija 2015 o pravici do peticije, 15. oktobra 2015 o varstvu pravic invalidov, 11. maja 2015 na skupni seji treh drugih odborov o evropski državljanski pobudi „Ustavimo vivisekcijo“; meni, da je bila koristna tudi delavnica o čezmejnih posvojitvah, ki je potekala 1. decembra 2015 skupaj z Odborom za pravne

2f1&Lang=en

zadeve;

27. meni, da je evropska državljanska pobuda nova politična pravica državljanov in ustrezno orodje za oblikovanje političnega programa v okviru participativne demokracije v Evropski uniji, ki državljanom omogoča, da neposredno in aktivno sodelujejo v projektih in postopkih, ki jih zadevajo, potencial državljanske pobude je treba nedvomno v celoti izkoristiti in bistveno okrepiti, da bi dosegli čim boljše rezultate in čim večje število državljanov Unije spodbudili, naj sodelujejo pri nadaljnjem razvoju evropskega procesa povezovanja; prav tako meni, da mora biti eden od prednostnih ciljev EU okrepiti varstvo temeljnih pravic, demokratično legitimnost in preglednost delovanja njenih institucij; opozarja Komisijo, da je treba spremljati izvajanje vseh priporočil iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 28. oktobra 2015 o evropski državljanski pobudi[1], da bi zagotovili učinkovito izvajanje pravice do podaje evropske državljanske pobude; ponavlja svojo zavezo, da bo proaktivno sodeloval v javnih predstavitvah za uspešne evropske državljanske pobude; se zavezuje, da bo dal na institucionalni ravni prednost učinkovitosti v participativnem postopku in zagotavljanju ustreznega nadaljnjega zakonodajnega ukrepanja;

28. obžaluje, da je po mnenju Komisije še prezgodaj za revizijo Uredbe (EU) št. 211/2011 z dne 1. aprila 2012, ki je začela veljati pred tremi leti; meni, da je treba temeljito oceniti njeno izvajanje, da bi odpravili vse ugotovljene pomanjkljivosti in predlagali možne rešitve v zvezi s čimprejšnjo revizijo, pri čemer je treba zagotoviti, da bodo postopki in zahtevani pogoji za državljansko pobudo dejansko jasni, preprosti, zlahka uporabni in sorazmerni; pozdravlja poročilo Komisije z dne 31. marca 2015 o evropski državljanski pobudi in sklep evropskega varuha človekovih pravic št. OI/9/2013/TN ter Komisijo poziva, naj pri reviziji tega instrumenta zagotovi, da bo evropska državljanska pobuda za Unijo dejansko koristna v skladu z Listino EU o temeljnih pravicah ter da bodo sprejeti vsi ustrezni pravni ukrepi za zagotovitev ustreznih nadaljnjih ukrepov, kadar se šteje, da je evropska državljanska pobuda uspešno zaključena; poziva Komisijo, naj glede na različne ugotovljene pomanjkljivosti čim prej predstavi predlog spremembe Uredbe (EU) št. 211/2011;

29. glede na prejete peticije opozarja na svojo resolucijo z dne 8. oktobra 2015 o hipotekarni zakonodaji in tveganih finančnih instrumentih v Španiji[2], v kateri je Parlament navedel vrsto priporočil za pravilno izvajanje zakonodaje EU na področju hipotekarnega prava in boja proti bančnim goljufijam; poziva Komisijo, naj natančno spremlja izvajanje Direktive 2014/17/UE o hipotekarnih kreditih in Direktive 93/13/EGS o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah v vseh državah članicah in širi najboljšo prakso za izboljšanje varstva državljanov s finančnimi težavami;

30. izraža zaskrbljenost zaradi dokazov o pomanjkljivosti pri zagotavljanju ustreznega dostopa do sodnega varstva v nekaterih državah članicah, ki je posledica obravnave peticij; meni, da je to bistveno vprašanje, ki ga je treba čim prej rešiti, da bi zagotovili ustrezno demokratično delovanje Unije in uveljavljanje temeljnih pravic državljanov in prebivalcev; meni, da bi morala Unija dajati zgled z uporabo stebra Aarhuške konvencije o dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah;

[1] Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0382.
[2] Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0347.

31. opozarja na svojo resolucijo z dne 21. januarja 2016 o dejavnostih Odbora za peticije v letu 2014 in na svojo resolucijo z dne 25. februarja 2016 o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic v letu 2014;

32. pozdravlja dejstvo, da je število obiskov za ugotavljanje dejstev ponovno običajno, in pričakuje, da bo Odbor za peticije v prihodnjih letih to pravico v celoti izkoristil vse do konca zakonodajnega obdobja; poudarja, da so pomembni delovni dokumenti, pripravljeni po vsakem obisku, vključno s posebnimi priporočili, ter poziva ustrezne organe, ki jih morajo ustrezno upoštevati; meni, da je treba redno ocenjevati raven upoštevanja teh priporočil;

33. poudarja, da je Odbor za peticije v letu 2015 vlagateljem peticij omogočil uporabo spletnega portala, prek katerega se lahko registrirajo, vložijo peticijo, naložijo spremne dokumente in podprejo peticije, ki so že označene za dopustne; poudarja, da so bili na navedenem portalu odpravljeni zaostanki, saj so bile nanj naložene peticije, prejete v letih 2013, 2014 in 2015; pozdravlja nove funkcije za iskanje, podporo peticijam in zagotavljanje zaupnosti podatkov vlagateljev, ki so bile prenovljene in izboljšane;

34. želi opomniti, da je treba še vedno sprejeti ukrepe za dokončanje preostalih faz projekta na spletnem portalu za vlaganje peticij, ki bodo omogočile, da bodo vlagatelji prejemali informacije v realnem času o stopnji obravnave njihovih peticij in samodejna obvestila o spremembah postopka, denimo o nedopustnosti peticij, odgovore Komisije ali podatek o vključitvi njihovih peticij na dnevni red sej odborov in povezavo do spletnega prenosa, ter da bodo bo lahko vzpostavili neposredni stik s tajništvom Odbora za peticije, če bodo želeli pridobiti natančnejše informacije; poudarja, da je spletni portal ključni vir informacij za državljane EU, zato mora zagotavljati informacije o poteku obravnave peticij;

35. opozarja, da je bila sprejeta Uredba 910/2014/EU o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu; poziva Odbor za peticije in vse institucije Evropske unije, naj sprejmejo dokumente, opremljene z elektronskimi podpisi, iz vseh 28 držav članic;

36. poudarja, da ima mreža SOLVIT za reševanje težav med državami članicami pomembno vlogo in bi bilo treba temeljito razviti njen celotni potencial v sodelovanju z državami članicami in njihovimi nacionalnimi centri SOLVIT, ki so odvisni od nacionalnih uprav, ter poziva, naj se tej mreži dodeli več sredstev in se opravi bolj sistematična analiza težav, ugotovljenih prek nje, saj prispeva k oblikovanju dejanske slike nepravilnosti na enotnem trgu;

37. poziva Združeno kraljestvo, naj upošteva priporočila, zapisana v poročilu o misiji za ugotavljanje dejstev v Londonu dne 5. in 6. novembra 2015, ki ga je ta odbor sprejel 19. aprila 2016;

38. poudarja pomen sodelovanja z evropskim varuhom človekovih pravic ter sodelovanja Evropskega parlamenta v mreži varuhov človekovih pravic; izraža pohvalo za dobre odnose v institucionalnem okviru med evropskim varuhom človekovih pravic in Odborom za peticije; pozdravlja prizadevanja varuhinje človekovih pravic za izboljšanje dobrega upravljanja EU, še posebej pa ceni njene redne prispevke k delu Odbora za peticije v celem letu;

39. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in poročilo Odbora za peticije posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu varuhu človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic, njihovim odborom za peticije ter nacionalnim varuhom človekovih pravic oziroma podobnim pristojnim organom.

OBRAZLOŽITEV

Letno poročilo 2015 je pregled dela Odbora za peticije. Program dejavnosti odbora ni vezan na zakonodajni program Evropske komisije, temveč ga krojijo državljani, ki z uveljavljanjem svoje pravice do vloge peticij pri Evropskem parlamentu izražajo zaskrbljenost v zvezi z vprašanji na različnih političnih in zakonodajnih področjih Unije.

Namen poročila je natančno in celovito predstaviti delo Odbora za peticije. V poročilu so predstavljeni statistični podatki o številu prejetih peticij, ki jih je Odbor za peticije zaključil ali so še v postopku obravnave, državah, iz katerih izhajajo, in tematikah, na katere opozarjajo vlagatelji. Ti podatki so pomembno kvantitativno orodje, na podlagi katerega je mogoče oceniti delo Komisije. Poročilo zajema še druge vidike, kot so odnosi z drugimi evropskimi institucijami ter državnimi in regionalnimi organi.

Pravica do vložitve peticije Evropskemu parlamentu: steber evropskega državljanstva

Statistika za leto 2015 kaže, da se večina državljanov na Evropski parlament obrne s prošnjo za pomoč v zadevah, ki se nanašajo na okolje, sodstvo, notranji trg in temeljne pravice.

Nekateri imajo predloge glede razvoja evropskih politik, spet drugi se želijo Evropskemu parlamentu pritožiti zaradi odločitev nacionalnih organov oziroma sodb nacionalnih sodišč. Nekateri se pritožijo zaradi pomanjkljivega izvajanja zakonodaje EU, bodisi zaradi nepravilnega prenosa te zakonodaje ali zaradi neizvajanja evropskih pravil.

Statistični podatki kažejo, da je Evropski parlament v letu 2015 prejel 1431 peticij, kar je 47 % manj kot v letu 2014, ko jih je bilo 2714. Rečemo lahko, da prejšnji leti (2013 in 2014) pomenita vrhunec v smislu števila prejetih peticij, močan upad v letu 2015 (skoraj za polovico) pa kaže na spremembo trenda nenehnega naraščanja števila prejetih peticij v prejšnjem zakonodajnem obdobju.

Statistična analiza peticij, prejetih v letu 2015, v primerjavi z letom 2014

<u>Obravnavanje peticij</u>

Obravnavanje peticij	**Število peticij**	**%**	**Število peticij**	**%**
	2014		**2015**	
Dopustne in odprte	790	29,1	519	36,3
Dopustne in zaključene	817	30,1	424	29,6
Nedopustne	1070	39,4	483	33,8
Še ni določeno	37	1,4	5	0,3
Skupno število evidentiranih peticij	**2714**	100	**1431**	100,0

Obravnavanje vlog	**Število peticij**	**%**	**Število peticij**	**%**
	2014		**2015**	
Dopustne in odprte	790	100	519	100

Dopustne peticije, posredovane v mnenje drugim organom	77	9,7	42	8
Dopustne peticije, posredovane v vednost drugim organom	380	48,1	359	69,2
Dopustne peticije, posredovane v mnenje Evropski komisiji	688	87,0	464	89,4

2015		
Obravnava	**Število peticij**	**Odstotek**
Dopustne	943	65,9
Nedopustne	483	33,8
Še ni določeno	5	0,3
Skupno število	1431	100

2014		
Obravnava	**Število peticij**	**Odstotek**
Dopustne	1630	60,0
Nedopustne	1083	39,9
Še ni določeno	2	0,1
Skupno število	2715	100

V letu 2015 je bilo 943 peticij (65,9 % od skupaj 1431) označenih za dopustne, 483 peticij pa za nedopustne (33,8 %).
Leta 2015 je bilo 63,4 % oz. 907 prejetih peticij zaključenih po hitrem postopku, bodisi zato, ker so bile označene za nedopustne (33,8 %), bodisi zato, ker so bile dopustne, vendar so bile zaključene neposredno zatem, ko so bile vlagatelju poslane informacije oziroma so bile peticije posredovane v vednost drugemu pristojnemu parlamentarnemu odboru (29,6 %). Odboru za peticije je v letu 2015 uspelo odpraviti zaostanek pri obravnavanju peticij in priti na tekoče, kar močno vpliva na kakovost odnosov z vlagatelji peticij, ki opazijo, da je za obravnavo njihove peticije potreben krajši čas.

Opozoriti je treba, da se je delež peticij, ki so bile označene za nedopustne, v primerjavi z letom 2014 zmanjšal (za 6,1 % v letu 2015), delež dopustnih peticij pa se je povečal (za 5,9 %). Število dopustnih peticij, ki so bile zaključene v zgodnji fazi postopka, ostaja stabilno, tj. približno 30 %.
Glede nadaljnjega obravnavanja peticij in odločitev, ki so jih sprejeli člani Odbora za peticije, so med obravnavo v letu 2014 in 2015 očitne razlike: število sprejetih odločitev o posredovanju peticij v vednost drugim agencijam se je povečalo za 21 %, število odločitev, da se peticije posredujejo v mnenje drugim organom (ne Komisiji) pa je ostalo nespremenjeno (okoli 8 %). Komisija jasno ostaja osrednji partner Odbora za peticije pri obravnavanju peticij, ki se ne zaključijo v zgodnji fazi postopka, saj se jih skoraj 90 % posreduje Komisiji z zahtevo po obravnavi in mnenju (464 od 519).

Število peticij glede na državo

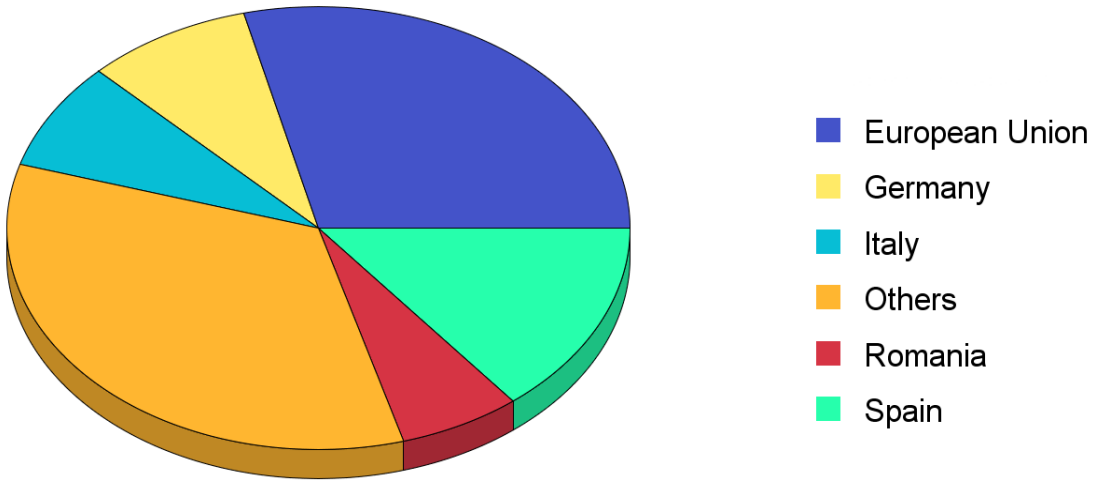
V primerjavi z letom prej se je leta 2015 rahlo spremenil seznam držav, iz katerih so prihajale peticije, pri čemer je Španija še vedno na prvem mestu, sledijo pa ji Italija, Nemčija, Romunija in Poljska (leta 2014 je bilo na petem mestu Združeno kraljestvo). Omeniti velja tudi znaten porast deleža peticij iz Italije, ki se je povečal s 7,9 % na 12,3 %.

Na koncu seznama so ponovno baltske države Litva, Estonija in Latvija.

2015		
Država	**Število peticij**	**%**
Evropska unija	491	29,7
Španija	213	12,9
Italija	203	12,3
Nemčija	153	9,3
Romunija	104	6,3
Poljska	57	3,5
Drugo	431	26,0

2014		
Država	**Število peticij**	**%**
Evropska unija	908	28,9
Španija	449	14,3
Nemčija	271	8,6
Italija	248	7,9
Romunija	199	6,3
Združeno kraljestvo	109	3,5
Drugo	1071	34,0

Število peticij v letu 2015 glede na državo

Glavne teme peticij

Kot že rečeno, je bilo v letu 2015 glavna tema peticij okolje, sledile so mu sodstvo, delovanje notranjega trga, temeljne pravice in promet.

2015		
Zadeve	**Število peticij**	**Odstotek**
Okolje	174	9,2
Sodstvo	142	7,5
Notranji trg	139	7,3
Temeljne pravice	84	4,4
Promet	84	4,4
Zdravje	78	4,1

2014		
Zadeve	**Število peticij**	**Odstotek**
Sodstvo	300	8,3
Okolje	284	7,8
Notranji trg	266	7,3
Temeljne pravice	208	5,7
Zdravje	173	4,8
Socialne zadeve	158	4,4

Zaposlovanje	74	3,9
Socialne zadeve	60	3,2
Izobraževanje in kultura	57	3,0
Premoženje in vračanje	32	1,7
Drugo	974	51,3

Promet	117	3,2
Izobraževanje in kultura	113	3,1
Zaposlovanje	108	3,0
Premoženje in vračanje	55	1,5
Drugo	1844	50,9

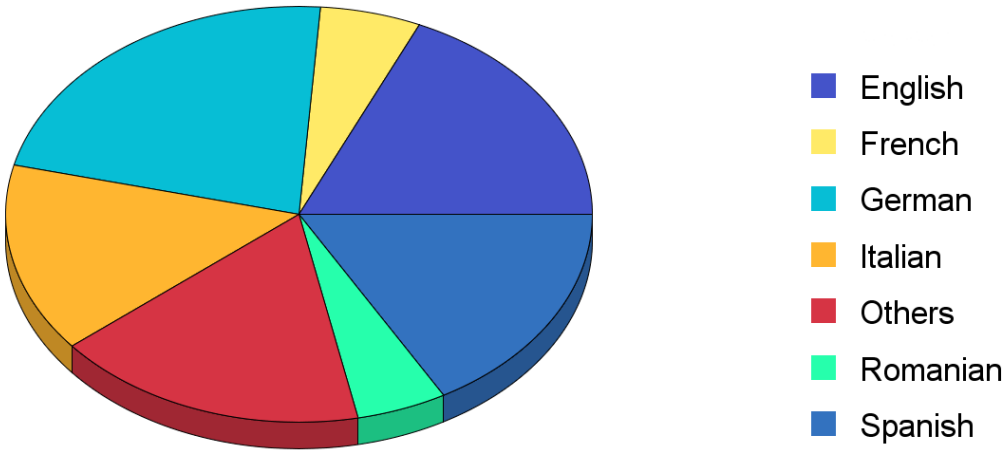
Jezik vlagateljev peticij

Opaziti je zelo rahle razlike pri razčlenitvi peticij po jezikih: v letu 2015 sta nemščina in angleščina, enako kot leto prej, še vedno jezika, ki ju vlagatelji najpogosteje uporabljajo. Na tretjem in četrtem mestu sta italijanščina in španščina (peticij v italijanščini je bilo leta 2015 (18,2 %) v primerjavi s prejšnjim letom (16,8 %). Ti štirje jeziki (DE, EN, ES in IT) predstavljajo tri četrtine (74,5 %) prejetih peticij.
Na zadnjih mestih sta estonski in latvijski jezik (v vsakem je bila napisana po ena peticija).

2015		
Jezik	**Število peticij**	**Odstotek**
Nemščina	306	21,4
Angleščina	269	18,8
Italijanščina	260	18,2
Španščina	230	16,1
Francoščina	71	5,0
Romunščina	71	5,0
Poljščina	66	4,6
Drugo	158	11,0

2014		
Jezik	**Število peticij**	**Odstotek**
Nemščina	607	22,4
Angleščina	496	18,3
Španščina	456	16,8
Italijanščina	400	14,7
Francoščina	151	5,6
Romunščina	135	5,0
Poljščina	105	3,9
Grščina	92	3,4
Drugo	273	10

Število peticij v letu 2014 glede na jezik

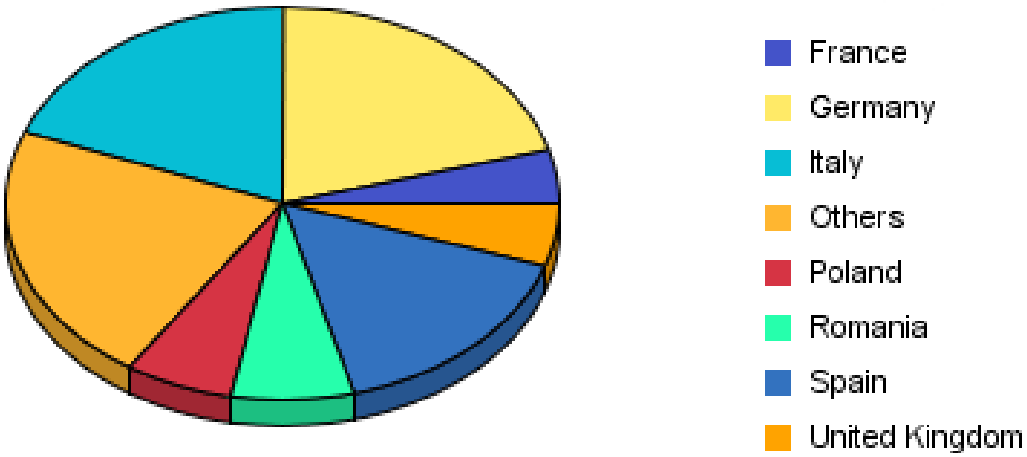
Državljanstvo vlagateljev peticij

Največ peticij so tudi v letu 2015 vložili nemški državljani, sledijo jim Italijani in Španci. Romuni, Poljaki in Britanci so na lestvici takoj za njimi. Na zadnjem mestu so malteški in luksemburški vlagatelji, ki so leta 2015 skupaj vložili le pet peticij.

2015		
Državljanstvo glavnega vlagatelja	**Število peticij**	**Odstotek**
Nemčija	295	20,54
Italija	275	19,15
Španija	225	15,67
Romunija	103	7,17
Poljska	91	6,34
Združeno kraljestvo	74	5,15
Francija	63	4,39
Grčija	40	2,80
Drugo	270	18,79

2014		
Državljanstvo glavnega vlagatelja	**Število peticij**	**Odstotek**
Nemčija	551	20,2
Španija	468	17,1
Italija	425	15,6
Romunija	196	7,2
Združeno kraljestvo	143	5,2
Francija	129	4,7
Poljska	123	4,5
Grčija	113	4,1
Drugo	574	21,9

Število peticij v letu 2015 glede na državljanstvo

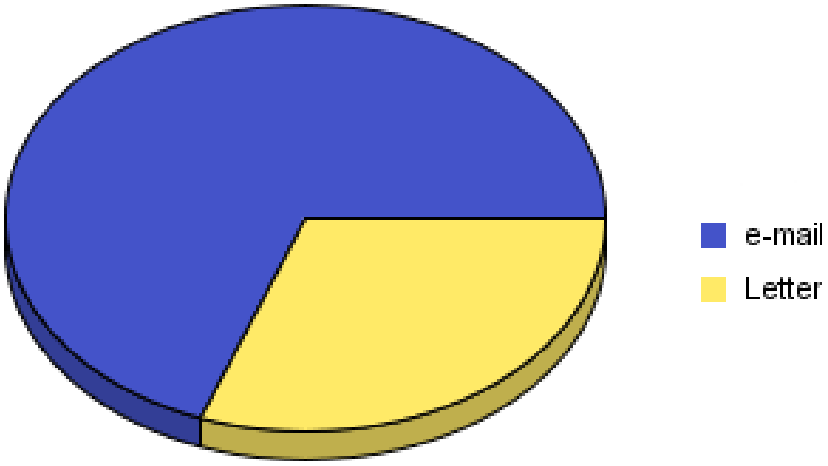
Oblika poslanih peticij

Kar zadeva obliko peticij, se je trend pošiljanja peticij po e-pošti prek spletnega obrazca, ki se je kazal do leta 2014, obrnil (z 80 % leta 2014 na 69,3 % leta 2015) in je ponovno narasel delež tradicionalnih poštnih pošiljk, in sicer za 10 % (z 20 % v letu 2014 na 30,7 % leta 2015). Kako je mogoče razložiti to spremembo ravno v času, ko bi moral spletni portal olajšati pošiljanje dokumentov, ki se v digitalizirani obliki pripnejo k peticiji? Morda državljani, ki pošiljajo peticije, nimajo veliko znanja o internetu in možnostih, ki jih ponuja, zato je pomembno ohraniti možnost pošiljanja s tradicionalno pošto, da bi premostili ta digitalni in morda tudi generacijski razkorak. Morda bi bilo treba ponovno pregledati dostopnost spletnega portala, da bi postal prijaznejši in preprostejši za uporabo.

2015		
Oblika poslanih peticij	**Število peticij**	**%**
E-pošta	992	69,3
Dopis	439	30,7

2014		
Oblika poslanih peticij	**Število peticij**	**%**
E-pošta	2174	80
Dopis	540	20

Oblika poslanih peticij v letu 2015

Status peticij

Pomemben je podatek, da je velika večina peticij, tj. 80 %, zaključenih v letu po njihovi označitvi za dopustne in obravnavi. Povedati je treba, da majhno število peticij ostaja nerešenih več kot štiri leta. Večina teh je povezanih z zadevami, ki so predmet postopkov za ugotavljanje kršitev na Sodišču Evropske unije ali pa z vprašanji, v zvezi s katerimi poslanci želijo podrobnejše nadaljnje ukrepanje.

Status peticij				
Leto	**Odprti postopek**		**Zaključen postopek**	
2015	519	36,3 %	912	63,7 %
2014	385	14,2 %	2330	85,8 %
2013	434	15,0 %	2457	85,0 %
2012	190	9,6 %	1796	90,4 %
2011	94	6,6 %	1320	93,4 %
2010	60	3,6 %	1596	96,4 %
2009	25	1,3 %	1899	98,7 %
2008	34	1,8 %	1852	98,2 %
2007	32	2,1 %	1474	97,9 %
2006	10	1,0 %	1011	99,0 %
2005	3	0,3 %	1013	99,7 %
2004	5	0,5 %	997	99,5 %
2003	0	0 %	1315	100 %
2001	0	0 %	1132	100 %
2000	0	0 %	908	100 %

Analiza statističnih podatkov v zvezi s peticijami kaže, da sta poglavitna razloga za nedopustnost peticij dejstvo, da vlagatelji peticij še vedno mešajo med pristojnostmi EU in držav članic ter da ne razlikujejo med institucijami EU in Sveta Evrope, zlasti Sodiščem za človekove pravice. Zato si je treba še bolj prizadevati za boljše obveščanje državljanov o tem, kaj je pravica do peticije in kaj je s peticijo, vloženo pri Parlamentu, mogoče doseči.

Novi spletni portal, ki je začel delovati novembra 2014, vlagateljem peticij s pomočjo izboljšav, opravljenih v letu 2015, omogoča registracijo, pripravo peticije, pripenjanje ustreznih dokumentov ali podporo obstoječim peticijam, ki so bile označene za dopustne, ne da bi morali pripraviti novo peticijo.

Vlagateljem peticij so na voljo tudi informacije o delu Odbora za peticije in o možnostih za hitrejše reševanje njihovega problema, če se naslovijo na druge naslove, ki so jim na voljo na ravni Evropske unije ali na državni ravni (SOLVIT, projekt EU Pilot, omrežje evropskih centrov za varstvo potrošnikov, evropski varuh za človekove pravice, nacionalni varuhi za človekove pravice ali odbori za peticije nacionalnih parlamentov). To nekako pojasnjuje precejšnje zmanjšanje števila peticij v letu 2015, saj lahko vlagatelji peticije naslavljajo na druge organe, ki so jim bliže ali jim lahko bolje pomagajo pri reševanju njihovih težav.

Komisija se strinja s Parlamentom, da je treba mrežo SOLVIT bolj razviti in da je treba dostop do nje omogočiti vsem posameznikom, ki jo potrebujejo, tej mreži pa je treba v ta namen zagotoviti ustrezna sredstva. To je mogoče doseči samo v sodelovanju z državami članicami, saj so nacionalni centri SOLVIT del nacionalnih uprav. Komisija si skupaj z državami članicami prizadeva za razvoj celotnega potenciala mreže SOLVIT in bolj sistematičen pristop k analizi izpostavljenih problemov.

Komisija meni, da so lahko v primeru, da je vlagatelj podal soglasje in se države članice, ki jih to zadeva, strinjajo (mreža SOLVIT je namreč mreža za reševanje problemov med državami članicami), podatki mreže SOLVIT dostopni Odboru za peticije v zadevah, ki so predmet peticij, obravnavanih v odboru PETI. Te informacije pa vseeno ne smejo biti objavljene, če bi s tem ogrozili cilj inšpekcijskega pregleda, preiskave ali revizije, dokler varstvo tega cilja ni več potrebno, razen če za njihovo objavo obstaja prevladujoč javni interes.

Leta 2014 je bil vzpostavljen nov spletni portal na spletnem naslovu http://www.petiport.europarl.europa.eu/petitions/sl/main. Z izboljšanjem funkcij iskanja, podpore obstoječi peticiji in zaupnosti podatkov vlagatelja so bile odpravljene največje pomanjkljivosti. Na spletni strani so že na voljo peticije iz let 2013, 2014 in 2015, trenutno pa se dodajajo še peticije, evidentirane v letu 2016, zato da bo delo odbora bolj pregledno.

Odnosi z Evropsko komisijo

Evropska komisija je pri obravnavi peticij še naprej primarna partnerica Odbora za peticije, saj je odgovorna za nadzor nad uporabo in spoštovanjem zakonodaje EU. Komisija se zavzema za postopek peticij in v najkrajšem možnem času odgovarja na peticije, ki ji jih posreduje Parlament. Odgovori Komisije zajemajo zahteve Odbora za peticije na teme, ki so v njeni pristojnosti. Pisni odgovori so podlaga za nadaljnje ukrepe in jih predstavniki Evropske komisije med ustnimi razpravami na sejah odbora podrobno pojasnijo.
V prejšnjem poročilu za leto 2014 je bila Komisija pozvana, naj Odbor za peticije obvešča o postopkih za ugotavljanje kršitev, ki so neposredno povezani s peticijami. Komisija v skladu z okvirnim sporazumom o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo obvešča Parlament o posameznih primerih,

Komisija uporablja restriktivno razlago izjem iz Uredbe 1049/2001 v skladu s prakso Sodišča

Evropske unije in uredbo o Aarhuški konvenciji (Uredba 1367/2006). Člen 6(1) te uredbe določa, da je treba zagotoviti posredovanje informacij, kadar se zahtevane informacije nanašajo na emisije v okolje. Sodišče Evropske unije je pritrdilo sedanji politiki Komisije, da dokumentov v zvezi s preiskavami v teku ne posreduje, zlasti če zadevajo domnevno nespoštovanje prava Unije, tudi če gre za okoljske informacije ali informacije o emisijah (zadevi LPN C-514/11P in ClientEarth C-612/13P).

Eno izmed spornih vprašanj med Komisijo in Odborom za peticije je tolmačenje Listine EU o temeljnih pravicah s strani Evropske komisije, zlasti člena 51, ki med drugim določa, da se Listina uporablja za države članice samo, ko izvajajo pravo Unije.

Komisija to določbo razlaga v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije. Po mnenju Komisije to ne pomeni, da državljani ostanejo brez varstva, ko ocenijo, da so njihove temeljne pravice kršene v primerih, za katere se ne uporablja zakonodaja EU. V takšnih primerih morajo učinkovito varstvo in spoštovanje temeljnih pravic zagotoviti države članice v skladu s svojo nacionalno zakonodajo in mednarodnimi obveznostmi na področju človekovih pravic. V takšnih primerih je treba rešitev poiskati na nacionalni ravni prek pristojnih nacionalnih organov, kot so mediatorji, ali po sodni poti, in ko so izčrpana vsa notranja sredstva, na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu. Naj poudarimo, da se je podpredsednik Komisije Frans Timmermans zavezal k temu, da proučil težave in omejitve za peticije v skladu s členom 51 Listine o temeljnih pravicah.

Odnosi s Svetom

Odbor za peticije je zadovoljen, ker se predstavniki Sveta udeležujejo njegovih sej, vendar obžaluje, da se njihova navzočnost ne pretvori v dejavnejše sodelovanje, s katerim bi bilo mogoče reševati peticije v primerih, ko bi bilo sodelovanje z državami članicami odločilno. Hkrati želi opozoriti na prizadevanja nekaterih držav članic, med njimi Italije, Grčije in Španije, ki seje odbora redno spremljajo.

Odnosi z evropsko varuhinjo za človekove pravice – predstavitve varuhinje

Odbor za peticije z evropsko varuhinjo človekovih pravic Emily O'Reilly vzdržuje dobre medinstitucionalne odnose; varuhinja je pred odborom nastopila večkrat. 26. maja 2015 je svoje letno poročilo predstavila predsedniku Evropskega parlamenta, 23. junija 2015 pa na seji Odbora za peticije.

Evropska varuhinja človekovih pravic je v večji meri izkoristila svojo pravico do uvedbe strateških preiskav na lastno pobudo in sprejela novo strategijo za prihodnjih pet let, da bi odpravila sistemske težave in spodbujala dobro upravljanje.

Izpostavila je glavne teme, ki so bile obravnavane v okviru njenih dejavnosti (preglednost v institucijah EU, preglednost lobiranja in kliničnih preskusov, temeljne pravice, etična vprašanja, sodelovanje državljanov procesu sprejemanja odločitev v Uniji, projekti in programi, ki jih financira Unija, ter konkurenčna politika EU).

Odbor za peticije se je udeležil desetega nacionalnega seminarja evropske mreže varuhov človekovih pravic v Varšavi na Poljskem od 26. do 28. aprila 2015, ki so ga skupaj organizirali poljski varuh človekovih pravic, profesorica Irena Lipowicz in evropska

varuhinja človekovih pravic Emily O'Reilly. Tema seminarja je bila varuhi človekovih pravic proti diskriminaciji.

Sodelovanje s pravno službo Evropskega parlamenta

Pravna služba zastopa Parlament pred vsemi pravosodnimi organi, zagotavlja pravno svetovanje vsem organom Parlamenta in redno prisostvuje razpravam Odbora za peticije ter na zaprosilo predsednice vedno poda svoje mnenje. V letu 2015 je bila zaprošena za mnenje o dostopu vseh poslancev Parlamenta do zbirke podatkov e-peticija.

Misije za ugotavljanje dejstev v letu 2015 in obiski drugih institucij

- Odbor za peticije je 5. maja 2015 gostil delegacijo odbora za peticije nemškega parlamenta (Bundestaga). V navzočnosti njegove predsednice Kersten Steinke je potekala razprava o vrsti nemških peticij na temo obdavčitev, prostega pretoka blaga in ljudi, kmetijstva ter zdravja.

- 5. in 6. novembra 2015 je potekala misija za ugotavljanje dejstev v Londonu v zvezi z varstvom pravic otrok v Združenem kraljestvu, zlasti kar zadeva posvojitev brez privolitve. V nekaterih prejetih peticijah je bilo navedeno, da so pristojni organi sprejeli diskriminatorne ukrepe na škodo staršev, ki nimajo britanskega državljanstva. Člani delegacije so se lahko bolje seznanili z razmerami, ko so se sestali s predstavniki različnih pristojnih institucij Združenega kraljestva. V zvezi s tem so pripravili poročilo in priporočila, o katerih je odbor glasoval v letu 2016.

Javne predstavitve in predstavitve o evropskih državljanskih pobudah

- Odbor za peticije je 26. februarja 2015 v sodelovanju z Odborom za ustavne zadeve organiziral predstavitev o evropski državljanski pobudi in izvajanju Uredbe 211/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011.

- Odbor je 11. maja 2015 v sodelovanju z Odborom za kmetijstvo in razvoj podeželja, Odborom za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odborom za industrijo, raziskave in energetiko pripravil predstavitev o evropski državljanski pobudi „Stop Vivisection".

- Odbor je 23. junija 2015 pripravil predstavitev o pravici do peticije z obravnavo naslednjih tem: pravica do peticije kot temeljna pravica, vključno z nedavno sodno prakso Sodišča Evropske unije o pravici do peticije in vplivu Odbora za peticije na evropsko zakonodajo. Na predstavitvi je bilo prisotnih več poslancev nacionalne skupščine Walesa: William Powell, predsednik odbora za peticije, in Joyce Watson, članica odbora za peticije nacionalne skupščine Walesa.

- Odbor je 15. oktobra 2015 pripravil predstavitev o varstvu pravic invalidov z vidika prejetih peticij. Na začetku je profesor Mark Priestley s Centra za študije invalidnosti Univerze v Leedsu predstavil raziskavo z naslovom „The Protection Role of the Committee on Petitions in the Context of the Implementation of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities" (Vloga varstva pravic Odbora za peticije v

okviru izvajanja Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov).

- Odbor za peticije in Odbor za pravne zadeve sta 1. decembra 2015 organizirala delavnico o čezmejnih posvojitvah.

Ključne teme v letu 2015

Hipotekarna zakonodaja in tvegani finančni instrumenti

- 2015 je potekala razprava o vrsti peticij, ki so razkrivale tragične osebne zgodbe več tisoč državljanov, ki so z nadrejenimi delnicami izgubili vse življenjske prihranke ali del njih. Druge peticije so odražale obsodbe organizacij civilne družbe, ki so nasprotovale deložacijam, nedovoljenim pogojem v hipotekarnih pogodbah in pomanjkljivemu varstvu potrošnikov. Odbor za peticije je pripravil vrsto priporočil za pravilno izvajanje zakonodaje EU o zastavni pravici. Komisija je bila posebej pozvana, naj natančno spremlja izvajanje Direktive 2014/17/UE o hipotekarnih kreditih v vseh državah članicah in širi najboljše prakse za izboljšanje varstva državljanov s finančnimi težavami, hkrati pa je bilo poudarjeno, da bi bilo osnovno finančno izobraževanje dodatno orodje za boj proti posledicam prekomernega zadolževanja. Odbor za peticije se je odločil, da zastavi ustno vprašanje o hipotekarni zakonodaji in tveganih finančnih instrumentih v Španiji ter z resolucijo razpravo o tem prenese na plenarno zasedanje Evropskega parlamenta.

Okolje

- Novembra je potekala razprava o vrsti peticij o nočnih letih na evropskih letališčih in njihovih resnih posledicah za prebivalce v okolici letališč Köln/Bonn, Frankfurt, Siena, Bruselj, Charles de Gaulle-Roissy, Madrid Barajas, Bergamo in Ciampino v Rimu.

- Novembra je potekala razprava o vrsti peticij za ohranitev volka, tj. vrste, ki ji v Evropi grozi izumrtje, in sicer na Saškem (Nemčija), v Asturiji (Španija) in na Švedskem.

Invalidnost

- Septembra 2015 je odbor obravnaval veliko peticij, denimo peticijo o pravicah invalidov (*1 million 4 disability*) z 1 364 984 podpisi, vloženo v imenu Evropskega foruma za invalide; te peticije so dokaz, da se invalidi srečujejo s težavam in da ne uživajo temeljnih svoboščin in pravic iz Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov.
  Januarja 2015 sta bili Rosa Estarás in Soledad Cabezón Ruiz imenovani za predstavniški članici Odbora za peticije za izvajanje Konvencije OZN o pravicah invalidov ter sta se 27. in 28. avgusta 2015 v Ženevi udeležili obravnave začetnega poročila EU, ki ga je sprejel odbor OZN za pravice invalidov.

Sklepi

Odbor za peticije ima priložnost, da po nedavnih dogodkih v Združenem kraljestvu vzpostavi

dialog z državljani ter tako ponovno vzpostavi vez med institucijami in državljani EU, kar je velik izziv.

Odbor mora prisluhniti težavam, ki pestijo evropske državljane, in prispevati k njihovemu reševanju, saj je mogoče prek peticij oceniti učinke evropske zakonodaje na njihovo vsakdanje življenje, sočasno pa se z njimi krepi zmožnost Evropskega parlamenta, da se odziva in pomaga reševati težave, povezane predvsem z izvajanjem zakonodaje EU, saj so peticije dragocen vir informacij za ugotavljanje pomanjkljivosti v izvajanju zakonodaje EU.

Odbor za peticije si mora prizadevati, da bi ponovno vzpostavil zaupanje državljanov, in sicer tako, da prisluhne njihovim težavam in jih rešuje.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	29.11.2016
Izid končnega glasovanja	+: 16 –: 10 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Laurenţiu Rebega, Yana Toom, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Kostadinka Kuneva, Ángela Vallina, Boris Zala

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU

16	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Yana Toom, Cecilia Wikström
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Kostadinka Kuneva, Ángela Vallina,
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Jude Kirton-Darling, Edouard Martin, Marlene Mizzi, , Gabriele Preuß, Boris Zala
VERTS/ALE	Margrete Auken, Tatjana Ždanoka

10	-
ECR	Notis Marias
ENL	Laurenţiu Rebega
PPE	Heinz K. Becker, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut,, Peter Jahr, Svetoslav Hristov Malinov, Roberta Metsola, Julia Pitera, Jarosław Wałęsa

0	0
-	-

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani